

Τί συμβόλιζαν τα Τίμια Δώρα των Μάγων και που βρίσκονται σήμερα;

Τα Τίμια Δώρα και οι τρεις Μάγοι εμφανίζονται μόνο στο Κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο. Ο Ματθαίος απευθυνόταν στους εξ Ιουδαίων προσήλυτους πιστούς και είχε στόχο να εξαλείψει κάθε αμφιβολία περί του Ιησού ως αναμενόμενου Μεσσία και να επιβεβαιώσει ότι ήταν σταλμένος από τον Θεό να εκπληρώσει τις προφητείες των Γραφών.

Τα Τίμια Δώρα που έφεραν οι σοφοί της ανατολής στο βασιλιά που είχε μόλις γεννηθεί ήταν χρυσός, λιβάνι και σμύρνα.

Ο Μελχιόρ έφερε τον χρυσό, που συμβόλιζε ότι το βρέφος θα γινόταν βασιλιάς. Ο Γκασπάρ έφερε το λιβάνι, σύμβολο της θείας καταγωγής. Και ο Βαλτάσαρ έφερε τη σμύρνα, η οποία συμβόλιζε τον πρόωρο θάνατο του Ιησού. Ως αντάλλαγμα για τα δώρα, οι Μάγοι ζήτησαν ένα από τα σπάργανα του βρέφους, απόδειξη για όσους δε θα τους πίστευαν, το οποίο και τους έδωσε η ίδια η Παναγία.

Μεταξύ των ποικίλων θησαυρών και πολυτίμων κειμηλίων πού με πολλή ευλάβεια φυλάσσονται στην Ιερά Μονή του Αγίου Παύλου στο Αγιον Όρος, χωρίς αμφιβολία την πρώτη θέση καταλαμβάνουν τα Τίμια Δώρα.

Ο χρυσός βρίσκεται υπό την μορφή εικοσιοκτώ επιμελώς σκαλισμένων επιπέδων πλακιδίων, ποικίλων σχημάτων (παραλληλογράμμων, τραπεζοειδών, πολυγώνων κτλ.) και διαστάσεων περίπου 5 εκ. x 7 εκ. Κάθε πλακίδιο έχει διαφορετικό σχέδιο πολύπλοκης καλλιτεχνικής μικροεπεξεργασίας. Ο λίβανος 1 και η σμύρνα 2 διατηρούνται ως μείγμα υπό την μορφή εξήντα δύο περίπου σφαιρικών χανδρών μεγέθους μικρής ελιάς.

Επειδή κυρίως η πνευματική αλλά και η υλική, ιστορική και αρχαιολογική αξία των Τιμίων Δώρων είναι ανυπολόγιστη, φυλάσσονται με ιδιαίτερη επιμέλεια στο Θησαυροφυλάκιο της Ιεράς Μονής Αγίου Παύλου. Για λόγους ασφαλείας είναι κατανεμημένα σε διάφορες λειψανοθήκες, μόνο μέρος δε αυτών εκτίθεται εις προσκύνησιν των επισκεπτών της Ιεράς Μονής ή μεταφέρεται προς αγιασμό εκτός Αγίου Όρους στις κατά τόπους Ιερές Μητροπόλεις.

Γράφει ο Ευαγγελιστής Λουκάς για την Παναγία ότι «διετήρει πάντα τα ρήματα ταύτα εν τη καρδία αυτής» (Λουκ. β' 19, 51). Πιστεύεται δε από τους Θεολόγους ερμηνευτές ότι ένα μεγάλο μέρος από αυτά τα «ρήματα», τα λόγια και τα γεγονότα δηλαδή της ζωής του Κυρίου, ή Θεοτόκος τα εκμυστηρεύθηκε στον Άγιο Απόστολο Λουκά ο οποίος και τα συμπεριέλαβε στο Ευαγγέλιο του. Δεν χωρεί καμιά αμφιβολία ότι παράλληλα με τα άγια «ρήματα» του Κυρίου, ή Υπεραγία Θεοτόκος «διετήρει» και ότι άλλο σχετικό με την επίγεια ζωή του Κυρίου, και φυσικά, και τα Τίμια Δώρα.

Σύμφωνα με την ιστορικοθρησκευτική μας παράδοση, προ της Κοιμήσεως της ή Παναγία Μητέρα του Κυρίου τα παρέδωσε μαζί με τα Άγια Σπάργανα του Χριστού, την Τίμια Έσθήτα και την Αγία Ζώνη της στην Εκκλησία των Ιεροσολύμων όπου και παρέμειναν μέχρι το έτος 400 μ.Χ. περίπου. Κατά το έτος τούτο ο αυτοκράτωρ Άρκάδιος τα μετέφερε στην Κωνσταντινούπολη προς αγιασμό του λάου και προστασία και προβολή της Βασιλευούσης.

Εκεί παρέμειναν μέχρι και της αλώσεως της πόλεως από τους Φράγκους το έτος 1204 μ.Χ. Στη συνέχεια μεταφέρθηκαν για λόγους ασφαλείας μαζί με άλλα ιερά κειμήλια στη Νίκαια της Βιθυνίας, προσωρινή πρωτεύουσα του Βυζαντίου, όπου και παρέμειναν για εξήντα περίπου χρόνια. Με την υποχώρηση των Σταυροφόρων επί αυτοκράτορος Μιχαήλ Παλαιολόγου επεστράφησαν στην Κωνσταντινούπολη μέχρι της υποδουλώσεώς της στους Τούρκους το 1453 μ.Χ.

Μετά την Άλωση ή ευλαβέστατη Μάρω, χριστιανή σύζυγος του σουλτάνου Μουράτ Β' (1421-1451) και μητριά του Μωάμεθ Β' του Πορθητού, τα μετέφερε αυτοπροσώπως στην Ιερά Μονή Αγίου Παύλου στο Αγιον Όρος. Η Μονή αυτή της ήταν γνωστή καθόσον ο πατέρας της Γεώργιος Βράγκοβιτς, δεσπότης της Σερβίας, έκτισε το καθολικό της εις τιμήν του Αγίου Μεγαλομάρτυρας Γεωργίου του Τροπαιοφόρου.

Κατά την αγιορείτικη παράδοση, καθώς η Μάρω ανήρχετο από τον αρσανά (λιμάνι) στην Μονή, ή Κυρία Θεοτόκος την εμπόδισε με υπερφυσικό τρόπο να πλησιάση στη Μονή και έτσι να παραβίαση το άβατον του Αγίου Όρους. Αυτή υπήκουσε και παρέδωσε ταπεινά τα Τίμια Δώρα στους ευλαβείς μοναχούς και πατέρες, οι όποιοι και έστησαν στο σημείο εκείνο της Θεομητορικής παρουσίας ένα Σταυρό που σώζεται μέχρι σήμερα και λέγεται «Σταυρός της Βασιλίσης». Το σουλτανικό έγγραφο με τις σχετικές πληροφορίες παραδόσεως των Τιμίων Δώρων φυλάσσεται στο αρχείο της Μονής του Αγίου Παύλου.

Η αυθεντικότητα των Τιμίων Δώρων στηρίζεται κατά ένα μέρος στην προφορική παράδοση και κατά το υπόλοιπο στην ιστορία. Εκείνο όμως που ακράδαντα βεβαιώνει την αυθεντικότητα των Τιμίων Δώρων είναι η άρρητη εύωδια που ώρισμα από αυτά αδιαλείπτως και ώρισμα κατά καιρούς αναδίδουν και η πλούσια ιαματική και θαυματουργική χάρις που μέχρι τις μέρες μας αναβλύζουν.

Καλά Χριστούγεννα!

2° Γυμνάσιο Ρεθύμνου, η Τάξη του Γ'4.

